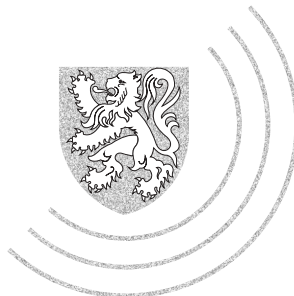

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

8 januari 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback, mevrouw Isabel Vertriest
en de heer Herman Lauwers –**

betreffende de problematiek van de weekendverblijven

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Gerald Kindermans**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs,
Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de
heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever,
de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht,
de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan
Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

1484 (2002-2003)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
1. Inleidende uiteenzetting van het Beleidsplan door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening	4
2. Toelichting van het Beleidsplan door de heer Hugo Beersmans, waarnemend directeur-generaal van AROHM	5
3. Toelichting van het voorstel van resolutie en van een gepland voorstel van decreet door de heer Patrick Lachaert	9
4. Algemene bespreking	9
5. Stemming	18

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening besprak op 10 oktober en 24 oktober 2002, 7 november 2002, en op 5 en 12 december 2002 de problematiek van de weekendverblijven.

Op 10 oktober 2002 werd door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, het Beleidsplan Problematiek weekendverblijven (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1266/1*) toegelicht.

Op 24 oktober en 7 november 2002 werden naar aanleiding van het Beleidsplan Problematiek weekendverblijven hoorzittingen georganiseerd over de aan deze problematiek verbonden ruimtelijke en sociale aspecten. Aan verschillende betrokken actoren werd gevraagd om hun standpunt over de problematiek en het beleidsplan toe te lichten. Het verslag van deze hoorzittingen is opgenomen in *Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1266/2*.

Naar aanleiding van de indiening van het beleidsplan en de hoorzittingen, werd door de heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Herman Lauwers een voorstel van resolutie ingediend betreffende de problematiek van de weekendverblijven.

Op voorstel van de heer Jacques Timmermans, voorzitter, werd na de toelichting van het beleidsplan en na de hoorzittingen, het voorstel van resolutie van de heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Herman Lauwers betreffende de problematiek van de weekendverblijven (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1484/1*) als basis genomen voor de discussie. De bespreking beperkt zich tot de problematiek van de weekendverblijven. De indieners van het voorstel van resolutie hebben het beleidsplan van de minister als basis genomen en daaruit een aantal inhoudelijke krachtlijnen gedistilleerd. Het voorstel van resolutie werd in commissie besproken op 5 en 12 december 2002.

1. Inleidende uiteenzetting van het Beleidsplan door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Minister Dirk Van Mechelen haalt tot inleiding aan dat de problematiek van de weekendverblijven in feite reeds even oud is als de wetgeving op de

ruimtelijke ordening en de ontstaansgeschiedenis van de plannen van aanleg.

De minister is van mening dat er niet zo maar een eenvoudige oplossing mogelijk is, zoniet had één van de vorige ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening een dergelijke oplossing reeds lang geleden uit zijn mouw geschud. De problematiek is immers complex en reikt verder dan het aspect van de zonevreemdheid alleen. Immers ook de permanente bewoning van weekendverblijven, het statuut van vaak volkomen illegaliteit en de overschrijding van de gangbare of toelaatbare oppervlakte- en volumennormen, al dan niet met diverse bijgebouwen, spelen een belangrijke rol.

De minister verklaart dat rechtszekerheid, het jarenlange gedoogbeleid en het sociale draagvlak afgewogen moeten worden tegenover het gelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel ten overstaan van de andere burgers. Bepaalde denkpijlers zoals uitdovend woonrecht, blijken keer op keer te stuiten op juridische bezwaren. De verzuchtingen van de vaak verwaarloosde groep van weekendbewoners moeten dan ook met de grootste zorg worden afgewogen tegenover de legitieme aanspraken van alle andere maatschappelijke actoren.

De klassieke benadering binnen de ruimtelijke ordening omvat een driesporenbeleid, namelijk plannen, vergunnen en handhaven. Het beleidsplan is dan ook in die zin opgevat.

De voorbije 30 jaar werd slechts ad hoc ingespeeld op een deel van de problemen, zoals bijvoorbeeld de grote inventarisatieronde in 1974, die diende bij de opmaak van de gewestplannen, de totstandkoming van de omzendbrief 78-10 of de selectieve aanpak van toenmalig bevoegd Vlaams minister Baldewijns via de samenwerking met bepaalde kandiderende pilootgemeenten.

De minister denkt daarbij aan de resultaten van de recente gewestplanwijzigingen in de gemeenten Zemst en Brecht, waarbij recreatiegebieden werden omgezet in recreatief woongebied. Voor de gemeente Brecht is het bijzonder plan van aanleg nog steeds in opmaak. Terecht stellen dergelijke gemeenten ook de vraag wat de gevolgen zijn van dergelijke planwijzigingen, onder andere wat de vertaling in de ruimtebalans betreft.

Ondertussen is de regelgeving op de ruimtelijke ordening drastisch veranderd door de totstandkoming van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999. De provincies kunnen

thans een nieuwe, belangrijke rol vervullen en zijn daartoe ook bereid, zoals gebleken is tijdens het overleg van de minister met de provinciebesturen. De minister stelt dat deze werkwijze succes kan boeken, wat eveneens is gebleken met de aanpak van de zonevreemde campings. De minister merkt op dat het evident is dat het anderzijds zeer complexe en tijdrovende planningsprocessen betreft, die kunnen interfereren met alles wat momenteel aan de gang is.

Wat de vergunningenproblematiek betreft, is het de bedoeling van de minister de thans geldende regelgeving te stroomlijnen. Al te vaak zijn er nog interpretatiegeschillen of de toelaatbare oppervlakte van 60 m² de vloeroppervlakte dan wel de bebouwde terreinoppervlakte betreft. Zo is het onduidelijk of kelders en zolders eveneens toegestaan zijn. Het Koninklijk Besluit op de weekendverblijfparken legt dan weer gans andere normen op.

Als logisch sluitstuk is het ten slotte ook de taak van de minister om de voorgaande sporen te koppelen aan een coherent handhavingsluik, waarvoor een voldoende maatschappelijk draagvlak moet en kan worden gevonden. De minister meent dat het aangewezen is dit luik op punt te stellen door het parlementair debat.

2. Toelichting van het Beleidsplan door de heer Hugo Beersmans, waarnemend directeur-generaal van AROHM

– Situering

De heer Hugo Beersmans, waarnemend directeur-generaal van AROHM, verwijst naar de resolutie die door het Vlaams Parlement op 10 mei 2000 werd aangenomen, waarin de Vlaamse regering wordt verzocht een beleidsplan voor te leggen betreffende de problematiek van de weekendverblijven (*Parl. St. Vl. Parl. 1999-2000, nr. 256/3*).

– Recente evolutie in het dossier

Terwijl in de jaren '60 en '70 het probleem van illegale weekendverblijven de kop opstak, kreeg men vanaf het einde van de jaren '80 met een nieuw fenomeen te maken, namelijk dat van permanente bewoning in weekendverblijven. Het illegaal bouwen van nieuwe tweede verblijven nam geen grote proporties meer aan. Daartegenover stond echter het groeiend aantal weekendverblijven dat permanent werd bewoond. Dit had niet alleen te maken met de veroudering van de betrokken eigenaarsgroep, maar ook met de economische crisis. Het be-

trekken van een weekendverblijf is financieel immers een interessante zaak gezien de betaalbare grond en is dus voor velen een handige oplossing om goedkoper te wonen. Het oefende vooral aantrekkingskracht uit op minder begoede gezinnen, ouderen en alleenstaanden.

Naar aanleiding van beide intentieverklaringen werden oplossingsgerichte voorstellen geformuleerd rond de problematiek van de weekendverblijven.

– Selectie knelpuntgemeenten

Oorspronkelijk werden volgende gemeenten geselecteerd als knelpuntgemeente

- omwille van de problematiek van de illegale weekendverblijven :

Herselt, Retie, Vorselaar en Wuustwezel in de provincie Antwerpen, Begijnendijk en Zemst in Vlaams-Brabant, Hechtel-Eksel en Zutendaal in Limburg, Wachtebeke in Oost-Vlaanderen en tot slot De Haan en Zedelgem in West-Vlaanderen ;

- omwille van de problematiek van de permanente bewoning van weekendverblijven :

Brecht, Essen en Schilde, alle in de provincie Antwerpen.

Intussen werden nog enkele andere gemeenten, meestal op eigen verzoek, als knelpuntgemeente opgenomen, maar haakten er ook een aantal af.

De volgende gemeenten werden toegevoegd op de lijst : Merksplas in Antwerpen, Sint-Gillis-Waas, Stekene en Waasmunster in Oost-Vlaanderen, Wingene in West-Vlaanderen en Kortenberg en Scherpenheuvel-Zichem in Vlaams-Brabant.

De volgende gemeenten werden geschrapt van de lijst : De Haan en Wachtebeke.

Met betrekking tot de huidige stand van zaken in de verschillende knelpuntgemeenten kan een onderscheid gemaakt worden naargelang de fase van het proces naar oplossingen waarin de knelpuntgemeenten zich bevinden.

Volgende groepen knelpuntgemeenten worden onderscheiden : gestarte en lopende procedures, ingediende inventarissen en nog niet ingediende inventarissen. Er werd gebruik gemaakt van de inventarissen die door de knelpuntgemeenten zelf werden

opgemaakt en bij AROHM werden ingediend tussen november 1997 en september 1999. Er werd geen extra onderzoek over eventueel ontbrekende gegevens door AROHM gedaan. Het feit dat de inventarisatie reeds enige tijd geleden gebeurde, betekent dat de geïnventariseerde gegevens mogelijks niet meer volledig up-to-date zijn.

1. Gestarte en lopende procedures

In de volgende knelpuntgemeenten ging de procedure in het kader van de voorgestelde oplossingen van de problematiek van de weekendverblijven reeds van start : Zemst, Zedelgem, Brecht, Schilde.

2. Ingediende inventarissen

- Behandelde inventarissen, maar zonder beleidsbeslissing

Nota's met betrekking tot het ruimtelijk afwegingskader voor oplossingen van de problematiek van de weekendverblijven van de volgende gemeenten werden in de eerste helft van 1999 aan de administratie bezorgd. Ingevolge de kabinetswissel halverwege 1999 werd er, in afwachting van duidelijkheid over de vraag of de afgesproken werkwijze kon behouden blijven, voor geen enkele van deze gemeenten reeds een beleidsbeslissing genomen. Het betreft volgende gemeenten :

- Wingene : (nota 11 januari 1999) 2 clusters met in totaal een 200-tal weekendverblijven waarvan ongeveer 80 permanent bewoond, individuele weekendverblijven niet geïnventariseerd ;
- Wuustwezel : (nota 1 december 1999) 6 clusters met in totaal een 750-tal weekendverblijven, waarvan ongeveer 350 permanent bewoond, individuele weekendverblijven niet geïnventariseerd ;
- Hechtel-Eksel : (nota 1 februari 1999) 22 clusters met in totaal bijna 400 weekendverblijven, waarvan een 200-tal permanent bewoond, individuele weekendverblijven niet geïnventariseerd ;
- Begijnendijk : (nota 17 maart 1999) 6 clusters met in totaal een 80-tal weekendverblijven, waarvan slechts enkele permanent bewoond, daarnaast 26 individuele weekendverblijven ;
- Merksplas : (nota 4 mei 1999) 14 clusters met in totaal een 200-tal weekendverblijven waarvan ongeveer een vierde permanent bewoond, indi-

viduele weekendverblijven niet geïnventariseerd.

Voor drie gemeenten gebeurde door de administratie reeds een ruimtelijke afweging van de clusters weekendverblijven maar werden er, omdat werd gewacht op een beleidsbeslissing over de verdere werkwijze, nog geen voorstellen voorgelegd.

- Stekene : 36 clusters met in totaal een 700-tal weekendverblijven, waarvan meer dan 150 permanent bewoond, daarnaast een kleine 200 individuele weekendverblijven waarvan enkele permanent bewoond ;
- Zutendaal : 8 clusters met in totaal een 200-tal weekendverblijven, waarvan geen enkel permanent bewoond volgens de gemeente, daarnaast ongeveer 50 individuele weekendverblijven ;
- Vorselaar : 16 clusters met in totaal ongeveer 230 weekendverblijven, waarvan ongeveer 75 permanent bewoond, daarnaast ongeveer 75 individuele weekendverblijven, waarvan een vijfde permanent bewoond.
- Ingediende nog niet behandelde inventarissen :

Voor twee ingediende inventarissen gebeurde er nog geen afweging van de clusters weekendverblijven door de administratie omwille van de onduidelijkheid over de verdere werkwijze inzake de problematiek van de weekendverblijven :

- Essen, ingediend op 25 mei 1999 en Herselt, ingediend op 07 mei 1999, beide met een 950-tal weekendverblijven
- Nog niet ingediende inventarissen :
 - Retie, Sint-Gillis-Waas, Temse (*), Waasmunster (*), Kortenberg, Scherpenheuvel-Zichem. Van de gemeenten Wachetebeke en De Haan werd geen inventaris meer verwacht, aangezien zij uit het pilootproject stapten.

(*) Voor Temse en Waasmunster bestaat er een aanzet tot inventaris, welke bij AROHM bekend is, doch welke niet formeel werd opgenomen in de procedure.

Verzoekschrift van 13 oktober 1999 van het Nationaal Komitee Weekendverblijven en resolutie van het Vlaams Parlement van 10 mei 2000

Kort samengevat pleit het Nationaal Komitee Weekendverblijven (NKWV) in het verzoekschrift

ervoor om zoveel mogelijk rekening te houden met de omstandigheden en het tijdstip waarin de weekendverblijven werden gebouwd én om een verjaaringstermijn van 5 jaar voor bouwovertradingen in te voeren.

Op 10 mei 2000 werd door het Vlaams Parlement een resolutie aangenomen die de Vlaamse regering verzoekt om voor het einde van 2000 een beleidsplan voor te leggen betreffende de weekendverblijven. Naar aanleiding hiervan werkte AROHM een technisch antwoord uit, gestaafd door adviezen van de juridische dienst. Op basis daarvan werd een stappenplan voor planningsgerichte aanpak uitgewerkt.

– *Voorstel van planningsgerichte aanpak*

De voorgestelde werkwijze voor een planningsgerichte aanpak is slechts relevant voor “clusters” van weekendverblijven. Een cluster weekendverblijven wordt bepaald door na te gaan of er binnen een straal van 100 meter van een weekendverblijf andere weekendverblijven gelegen zijn. Vanuit die weekendverblijven wordt opnieuw gekeken of er zich nog andere weekendverblijven bevinden binnen een straal van 100 meter, en zo wordt steeds verder gegaan. Een cluster bevat ten minste vijf weekendverblijven.

Individuele weekendverblijven kunnen niet als uitgangspunt dienen voor een eventuele planningsgerichte oplossing. Om die reden worden ze dan ook niet vermeld in de benaderingswijze die hierna wordt uitgewerkt.

De spreker stelt dat bij de aanpak van de problematiek van de weekendverblijven de drie beleidsniveaus betrokken worden.

De gemeente inventariseert de clusters weekendverblijven en doet in het kader van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplanningsproces vanuit haar visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente uitspraken voor die clusters weekendverblijven die niet gelegen zijn in een op bovenlokaal niveau structurerend gebied.

De provincie maakt voor de betrokken clusters weekendverblijven een ruimtelijke afweging vanuit de visie en de principes van het provinciaal ruimtelijk structuurplan. Zij werkt een visie uit op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van iedere cluster weekendverblijven. Op basis hiervan werkt de provincie een ruimtelijk uitvoeringsplan uit voor de clusters weekendverblijven die in aanmerking komen voor een bestemmingswijziging.

De Vlaamse overheid maakt vanuit de visie en de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een ruimtelijke afweging ten aanzien van de op Vlaams niveau structurerende gebieden.

– *Stappenplan voor een planningsgerichte aanpak*

In de aanpak van de problematiek van de weekendverblijven zijn verschillende stappen te onderscheiden. De drie beleidsniveaus vervullen hierbij elk een eigen rol.

De achtereenvolgende stappen zijn :

- Inventarisatie ;
- Afweging vanuit elementen van bovenlokaal niveau ;
- Uitwerking visie, ruimtelijke afweging en voorstel van ontwikkelingsperspectief en
- Opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Stap 1 : Inventaris

De gemeenten maakten op basis van een voorstel van de Afdeling Ruimtelijke Planning een inventaris van de verschillende clusters. De coördinatie van de inventarisatie gebeurt door de provincie. Die coördinatie houdt het volgende in :

- opstarten van de opmaak van inventarissen door de gemeenten ;
- opvolgen van de opmaak van de inventarissen en
- controleren van de inventarissen.

De provincies hebben de mogelijkheid deze methodiek verder te verfijnen.

Stap 2 : Afweging vanuit elementen van Vlaams niveau

Volgende elementen zijn van belang bij de afweging op Vlaams niveau : ligging in habitat- en/of vogelrichtlijngebied, ligging in een vermoedelijk GEN (Grote Eenheden Natuur) of GENO (Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling), aanwezigheid van een ankerplaats voor een waardevol landschap, ligging in een op Vlaams niveau structurerende rivierdal, boscomplex, of aaneengesloten landbouwgebied. Bij deze afweging wordt uiteraard de link gelegd met de hypothese van afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische

structuur en afbakeningsproces van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur.

Gebieden die uitgesloten zijn door de resolutie van het Vlaams Parlement worden sowieso niet meer meegenomen in het afwegingsproces. Voor deze gebieden zal de Afdeling Ruimtelijke Planning dus ook geen bovenlokale afweging maken.

Het resultaat van de ruimtelijke afweging wordt door de Vlaamse overheid overgemaakt aan de provincies. Mede op basis van de ruimtelijke afweging die het Vlaamse Gewest inbrengt in het provinciale planningsproces, kan de provincie overgaan tot de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan.

Stap 3 : Uitwerking visie, ruimtelijke afweging en voorstel van ontwikkelingsperspectief

Voor de clusters weekendverblijven die niet gelegen zijn in een door de resolutie uitgesloten gebied, noch in een gebied dat vanuit de afweging op Vlaams niveau werd uitgesloten van een bestemmingswijziging, kunnen de provincies starten met de uitwerking van een visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de desbetreffende clusters. Hierna wordt een onderscheid gemaakt tussen provincies met goedgekeurd ruimtelijk structuurplan en provincies zonder goedgekeurd ruimtelijk structuurplan.

Bij het uitwerken van een visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de clusters weekendverblijven, is het noodzakelijk de betrokken gemeente er bij te betrekken. De provincies zullen hiertoe contact opnemen met de betrokken gemeenten.

– Provincies met een goedgekeurd structuurplan :

Voor provincies die beschikken over een goedgekeurd structuurplan dient de afweging van de cluster(s) weekendverblijven te kaderen in de beleids-opties die in het ruimtelijk structuurplan vooropgesteld zijn. De uitwerking van de visie kan dan gebeuren via een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. De daaraan gekoppelde procedure is erg belangrijk.

– Provincies die bezig zijn met hun structuurplanningsproces :

Voor provincies die bezig zijn met het structuurplanningsproces, gebeurt de ruimtelijke afweging van de clusters weekendverblijven ten opzichte van de hypothese van de gewenste ruimtelijke struc-

tuur. Het is aangewezen dat elke cluster weekendverblijven enerzijds gebiedsgericht wordt afgewogen vanuit (de hypothese van) de gewenste ruimtelijke structuur van de betrokken deelruimte, anderzijds dat de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de clusters weekendverblijven wordt gekaderd binnen (de hypothese van) de gewenste toeristisch-recreatieve structuur en, voorzover er permanente bewoning is, de nederzettingsstructuur.

Stap 4 : Opmaak van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen

– Procedure voor de opmaak van een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan :

Nadat uit de ruimtelijke afweging blijkt voor welke clusters weekendverblijven een ruimtelijk uitvoeringsplan kan worden opgemaakt voor een bestemmingswijziging en inrichting van het betrokken gebied, kan gestart worden met de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Indien de provincie (intussen) beschikt over een goedgekeurd ruimtelijk structuurplan, zal een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan worden opgemaakt conform de decretaal vastgelegde bepalingen en procedure. Indien op het moment van de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen het provinciaal ruimtelijk structuurplan nog niet is goedgekeurd, bestaat de mogelijkheid via artikel 188bis van het gecoördineerd decreet op de ruimtelijke ordening dat de Vlaamse regering op gemotiveerd verzoek en voorstel van de provincie een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opmaakt voor een aangelegenheid die in een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan had moeten geregeld worden.

– Betrokkenheid van de gemeenten bij de opmaak van de ruimtelijke uitvoeringsplannen :

Het is noodzakelijk om tijdens de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan de gemeenten er bij te betrekken onder meer omdat de gemeenten de inventarissen hebben opgesteld. Bovendien werd de gemeente ook gevraagd om samen met de inventaris ook het beleidsstandpunt over de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de betrokken clusters mee te delen.

Uiteraard zal bij de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan zeker de relatie gelegd worden met het gemeentelijk ruimtelijk structuurplanningsproces en de visie op de gewenste ruimtelijke structuur van de gemeente.

- *Voorstel inzake een nieuw verordenend kader van (echte) weekendverblijven*

Deze algemene stedenbouwkundige verordening moet toelaten dat weekendverblijven, gelegen in gebied voor verblijfsrecreatie of in recreatiegebied kunnen worden geregulariseerd zonder dat de gemeente hiertoe een uitvoeringsplan moet opmaken of zonder voorafgaande verkavelingsvergunning. Het spreekt voor zich dat de weekendverblijven aan de vooropgezette normen en voorschriften moeten voldoen om deze regularisatievergunning ook effectief te kunnen verkrijgen.

De toepassing van deze algemene stedenbouwkundige verordening is evenwel aan drie randvoorwaarden gekoppeld :

- de weekendverblijven zijn niet gelegen in een volgens de resolutie kwetsbaar gebied ;
- het behoud van de weekendverblijven is ruimtelijk verantwoord na de ruimtelijke afweging op Vlaams en op provinciaal niveau ;
- de weekendverblijven worden niet permanent bewoond : voor clusters met permanent bewoonde weekendverblijven moeten er ruimtelijke én sociale oplossingen op maat van de betreffende problematiek worden uitgewerkt waarvoor het stappenplan wel degelijk moet worden doorlopen.

3. Toelichting van het voorstel van resolutie en van een gepland voorstel van decreet door de heer Patrick Lachaert

Naar aanleiding van het beleidsplan en de hoorzittingen werd door de heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback, mevrouw Isabel Vertriest en de heer Herman Lauwers een voorstel van resolutie ingediend betreffende de problematiek van de weekendverblijven.

Het voorstel van resolutie wordt ter kennis gebracht van de commissieleden door de heer *Patrick Lachaert* (Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1484/1). Hij overloopt daarbij de belangrijkste punten.

De spreker kondigt verder aan dat door de indieners van het voorstel van resolutie in de nabije toekomst een voorstel van decreet zal worden ingediend dat een oplossing moet bieden aan de problematiek van de weekendverblijven die zijn opgericht vóór de opmaak van de gewestplannen.

De bedoeling van het aangekondigde voorstel van decreet is voor dergelijke weekendverblijven te voorzien in een uitdovend gedoogbeleid tot op het ogenblik dat de laatste bewoner er definitief weggaat. De huidige samenstelling van bewoning en de datum van oprichting van het weekendverblijf zal moeten worden gemeld aan de gemeente. Aan de hand van objectieve bewijsmiddelen zal de oprichting van het weekendverblijf vóór de opmaak van de gewestplannen en de huidige samenstelling van de bewoning ervan kunnen worden aangetoond. De melding aan de gemeente zal vergelijkbaar zijn met de melding inzake milieuvergunningen van klasse-3, waarvan het college van burgemeester en schepenen enkel akte zal nemen zonder dat er een planologische uitspraak op moet volgen en zodoende het dossier niet aan de administratie zal moeten worden voorgelegd.

Op het moment dat er een einde komt aan de bewoning van een weekendverblijf dat dateert van vóór de gewestplannen, zal het moeten worden afgebroken. De spreker benadrukt dat de nodige garantie zal ingebouwd worden, zodat het gedoog- en herstelbeleid gerespecteerd zullen worden.

4. Algemene bespreking

- *Beleidsplan, voorstel van resolutie en (aangekondigd) voorstel van decreet*

De heer *Gerald Kindermans* is van oordeel dat het gecombineerd indienen en bespreken van een beleidsplan en een voorstel van resolutie de kwaliteit van het debat en van het beleid niet ten goede komt. Het is moeilijk om beleidsplan en voorstel van resolutie grondig te bespreken en de verschillende punten te overlopen, gezien het continu wijzigend karakter van de door de meerderheidspartijen voorgestelde oplossing. Vrijwel wekelijks worden er nieuwe teksten voorgesteld. Continu transformeert de oplossing, wat een inhoudelijke discussie grotendeels zoniet volledig onmogelijk maakt. Het is immers niet mogelijk een voldragen standpunt naar voren te brengen als commentaar op het beleidsplan, als er steevast nieuwe wendingen komen ten aanzien van de oorspronkelijke oplossing. Het wordt volgens de spreker onmogelijk om een standpunt in te nemen. Dit was reeds meerdere malen het geval, zoals onder meer bij de bespreking van de zonevreemde bedrijven.

Als er een oplossing wordt voorgesteld, blijkt op de volgende bespreking dat het geweer reeds van schouder is veranderd en er een nieuwe, andere, oplossing wordt voorgesteld, die voor een gedeelte

het vroegere voorstel doorkruist. De perceptie verandert soms zodanig, dat de plooiën binnen de meerderheid weer moeten gladgestreken worden.

Het verheugt de heer *Frans Wymeersch* dat de meerderheid er volgens de pers eindelijk in geslaagd is een politiek akkoord over de weekendverblijven af te sluiten en van plan zou zijn dat akkoord in een voorstel van decreet te gieten, dat begin volgend jaar aan het Vlaams Parlement zou worden voorgelegd. De spreker vraagt zich af om welke reden dan vandaag nog moet worden gediscussieerd over het toch min of meer vrijblijvende voorstel van resolutie.

De heer *Patrick Lachaert* meent dat het beleidsplan en het voorstel van resolutie samen een goed houvast vormen voor de planologisch oplosbare zaken. Voor wat niet planologisch oplosbaar is, in de kwetsbare gebieden, moet echter ook een decretale basis geboden worden. Daarom zullen de meerderheidspartijen daarover begin 2003 een voorstel van decreet indienen. Het is de taak van de meerderheid om een antwoord te bieden via het voorstel van decreet. De spreker merkt op dat dank zij en onder impuls van de meerderheidspartijen bepaalde mogelijkheden worden gecreëerd, die voorheen niet mogelijk waren.

De heer *Pieter Huybrechts* werpt op dat de voorstellen van resolutie van het Vlaams Blok dienaangaande over ruimtelijke ordening, weekendverblijven en verjaring altijd worden weggestemd.

De heer *Gerald Kindermans* roept de heer Lachaert op geen partijpolitiek debat te voeren. De ruimtelijke ordening in Vlaanderen is niet de verantwoordelijkheid van één politieke partij, maar een collectieve verantwoordelijkheid. De spreker wijst er op dat reeds ministers van alle mogelijke politieke gezindte de portefeuille van Ruimtelijke Ordening in handen gehad hebben. Overigens is het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening – met de heer Stevaert als toenmalig bevoegde minister – al negen keer aangepast.

Minister *Dirk Van Mechelen* wijst er op dat de problematiek van de weekendverblijven reeds sinds de jaren '70 van vorige eeuw een heet hangijzer is. De bedoeling is om nu eindelijk een einde aan dit debat te brengen en te komen tot een correcte en gepaste oplossing. De minister is tevreden dat er eindelijk een einde komt aan het debat over weekendverblijven dat twee jaren geleden een aanvang nam met de organisatie van enkele hoorzittingen. Hij dankt alle betrokkenen voor de serene manier

waarop gedebatteerd werd en benadrukt dat alle politici, van welke kleur dan ook, in dit dossier fouten hebben gemaakt.

– Verjaring

De heer *Kindermans* heeft tevens vernomen dat er vanwege de meerderheidspartijen ook een voorstel zou komen over de verjaring van bouw misdrijven. In welke mate zou dit voorstel invloed hebben op de oplossingen inzake de weekendverblijven die nu hier in commissie voorliggen?

Ook de heer *Pieter Huybrechts* informeert naar de verjaringstermijn. De heer *Bruno Tobback* polst of het Vlaams Blok dan geen voorstander is van een verjaringstermijn. De heer *Frans Wymeersch* zegt dat de Vlaams Blok-fractie een voorstel van decreet tot invoering van een verjaringstermijn heeft ingediend, maar dat de VLD niet aanwezig was bij de bespreking ervan in de commissie (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 621/1*). De spreker stelt dat de VLD-benadering van deze problematiek de laatste jaren sterk geëvolueerd is. Vóór de verkiezingen van 1999 heeft de heer Lachaert volgens de heer Wymeersch duidelijk gezegd dat hij naar een echt uitdoofscenario wilde gaan, zonder de verplichting van huisvesting, waarvan hij zegt dat het niet behoort tot de opdracht van de gemeenten. Nu wil het Vlaamse Gewest de gemeenten weer met nieuwe taken opzadelen. Volgens de heer Wymeersch is dat de zoveelste bocht van de VLD. Na de verkiezingen zal de VLD opnieuw een bocht kunnen nemen, maar dan in de oppositie.

De heer *Patrick Lachaert* merkt op dat verjaring en uitdoofbeleid niet dezelfde begrippen zijn. Hij wacht trouwens nog altijd op een tekst van het Vlaams Blok die de verjaring op federaal en op gewestelijk niveau juridisch op punt stelt.

– Rechtszekerheid

De heer *Pieter Huybrechts* verklaart dat het beleidsplan inzake de problematiek weekendverblijven en het voorstel van resolutie dat daaruit voortspuit, een reeks vragen onbeantwoord laat. Door de vele vragen blijft er veel onzekerheid leven bij de betrokkenen. De spreker verzoekt de minister daarom dan ook het beleidsplan grondig aan te passen, zodat eindelijk volledige rechtszekerheid kan gegeven worden aan de eigenaars van weekendverblijven.

Minister *Dirk Van Mechelen* repliceert dat het de bedoeling is om de problemen op het vlak van de ruimtelijke ordening aan te pakken en op te lossen.

Niet alles kan echter in één beweging opgelost worden. In ieder geval wordt er gestreefd om voor zoveel mogelijk mensen rechtszekerheid te creëren voor alles wat oplosbaar is.

Mevrouw *Isabel Vertriest* uit haar waardering voor het beleidsplan en het voorstel van resolutie en daaraan gekoppeld het aangekondigde voorstel van decreet. Het is een goede mix van ruimtelijke en sociale bekommernissen, met zin voor nuances.

De heer *Gerald Kindermans* stelt dat het beleidsplan toch al een verdienstelijke poging is om aan de verschrikkelijke decennialange wantoestand van de weekendverblijven te verhelpen. De spreker concludeert dat beide initiatieven een goede poging zijn, maar alleszins niet ver genoeg gaan en dat het dan ook maar bij een bescheiden poging tot oplossing blijft. CD&V wil constructief mee helpen zoeken naar een geschikte oplossing voor de problematiek, want de in beleidsplan en voorstel van resolutie opgenomen oplossingen gaan niet ver genoeg.

De heer *Bruno Tobback* is van mening dat men niet alle problemen inzake ruimtelijke ordening op elkaar moet stapelen en pleit voor een stapsgewijze aanpak van de problemen inzake ruimtelijke ordening. De spreker herinnert er aan dat er sinds 1995 en nu in de ruimtelijke ordening meer problemen zijn opgelost dan ooit voorheen. Verder wijst de spreker er op dat een aantal gemeenten steeds heeft gehandeld alsof er nooit sprake was of is geweest van ruimtelijke ordening en nooit aan een effectief sociaal beleid heeft gedaan. Nu echter betalen sommige mensen de prijs voor dat wanbeleid. De spreker stelt dat er daarom voor dit probleem een oplossing wordt geboden door middel van het beleidsplan en het voorstel van resolutie. Binnen het kader van de ruimtelijke ordening en het respecteren van de voorschriften inzake ruimtelijke ordening, wordt gestreefd naar rechtszekerheid en gezocht naar een zo goed, correct en sociaal mogelijke oplossing, die bevredigend is voor alle partijen.

– *In beleidsplan en voorstel van resolutie voorgestelde oplossing*

De heer *Patrick Lachaert* overloopt de in beleidsplan en voorstel van resolutie voorgestelde oplossing : eerst zal een inventaris moeten worden opge maakt, waar men nadien tracht een oplossingskader voor te vinden, met eerbiediging van de kwetsbare en niet-kwetsbare gebieden.

Minister *Dirk van Mechelen* verklaart dat sinds voorjaar 2000 het voorliggende beleidsplan werd voorbereid met de bedoeling zeer concrete methodologische voorstellen te doen. De minister hoopt dat de administratie AROHM zal kunnen werken binnen het kader dat wordt geschapen door het beleidsplan, mits een aantal verfijningen zoals aangegeven door het voorstel van resolutie.

De minister stelt dat in het beleidsplan is voorzien in een stapsgewijze aanpak, waarbij wordt uitgegaan van twee grote krachtlijnen, namelijk een stedenbouwkundige verordening en een planningsgerichte aanpak.

De minister stelt dat daarom reeds een voorontwerp van stedenbouwkundige verordening werd voorbereid, namelijk een voorontwerp van het besluit houdende vaststelling van een algemene stedenbouwkundige verordening inzake stedenbouwkundige voorschriften voor openluchtrecreatieve verblijven en de inrichting van gebieden voor dergelijke gebieden (bijlage 3 bij het beleidsplan). Zodra het voorstel van resolutie in het Vlaams Parlement is aangenomen, zal de stedenbouwkundige verordening op de eerstvolgende ministerraad van de Vlaamse regering worden goedgekeurd, zodat een eerste reeks van problemen in één pennentrek zal kunnen opgelost worden. Dit is ten behoeve van de regularisatie van onvergunde weekendverblijven die gelegen zijn in een gebied voor verblijfsrecreatie of in recreatiegebied volgens de huidige gewestplanbestemming en waarvoor geen vergunning werd gevraagd of bekomen wegens het ontbreken van een BPA of een verkavelingsplan. De stedenbouwkundige verordening zal het mogelijk moeten maken dat weekendverblijven, gelegen in gebied voor verblijfsrecreatie of in recreatiegebied, kunnen worden geregulariseerd zonder dat de gemeente hiertoe een uitvoeringsplan moet opmaken of zonder voorafgaande verkavelingsvergunning.

Een tweede grote krachtlijn vormt de planningsgerichte aanpak, waarbij de te volgen methodologie heel minutieus wordt uiteengezet. De minister steunt daarom ook het voorstel van resolutie, waarin wordt gesteld dat de gemeenten verplicht worden om mee te werken aan de planmatige aanpak.

Na het opstellen van de inventaris, is het de bedoeling om te komen tot een afweging en vooral tot de opmaak van uitvoeringsplannen. Ondertussen beschikken de meeste provincies al of bijna over een provinciaal ruimtelijk structuurplan.

Het is de bedoeling dat na goedkeuring van het voorstel van resolutie, op de volgende vergadering met de provincies begin januari 2003, onmiddellijk een concreet stappenplan wordt uitgewerkt met de provincies. Er zal aan de provincies gevraagd worden om een concreet stappenplan per provincie over te maken. Verder is afgesproken, dat de omzendbrief zal worden aangepast, zodanig dat de provincies financieel kunnen worden ondersteund voor hun bijkomende opdracht voor het opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

De minister is van oordeel dat het belangrijk is dat uiteindelijk de knoop inzake de ruimtebalans wordt doorgehakt. De minister is van mening dat het inderdaad de beste optie is om als vertrekpunt te nemen de constructies die dateren van na 31 december 1991, zoals weergegeven in het derde punt van het voorstel van resolutie. Deze datum vindt men ook terug in de berekening van het RSV. De provincies hebben die datum mee goedgekeurd. Op die manier wordt de vrees van een aantal gemeenten om inventaris en ruimtebalans op te stellen, weggenomen.

Bij de oplossing die uiteindelijk werd uitgewerkt, worden dus de gemeentebesturen, de provinciebesturen en het Vlaamse Gewest actief betrokken. De minister spreekt zijn vertrouwen uit in de kennis en de dynamiek die de gemeentebesturen vertonen op het vlak van ruimtelijke ordening. Hij is ervan overtuigd dat zij planologische oplossingen kunnen bieden in de vorm van een gemeentelijk plan van aanleg of een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor bijvoorbeeld een cluster van zeven weekendverblijven. De minister is wel van mening dat de provinciale overheid in het kader van de nieuwe subsidiariteit haar verantwoordelijkheid moet nemen en planologische oplossingen moet uitwerken voor grotere probleemgebieden. Hij bevestigt dat hierover al gesprekken werden gevoerd met de deputés.

De rol van het Vlaamse Gewest komt volgens minister Van Mechelen neer op een kwaliteitsbewaking en de ondersteuning van de provincies door de planologische ambtenaren. Als het voorstel van resolutie wordt aangenomen, voorspelt de minister dat de Vlaamse regering dus al in januari een algemene stedenbouwkundige verordening zal kunnen uitvaardigen om weekendverblijven in gebieden van verblijfsrecreatie of recreatiegebieden te regulariseren zonder dat de gemeente hiervoor een uitvoeringsplan moet opstellen of een verkavelingvergunning moet geven.

De minister beklemtoont dat voor een dergelijke regularisatie drie voorwaarden moeten zijn voldaan. Ten eerste mag het weekendverblijf niet zijn gelegen in wat in het voorstel van resolutie wordt omschreven als een kwetsbaar gebied. Hij bevestigt dat daarbij een onderscheid kan worden gemaakt tussen harde kwetsbare bestemmingszones – een natuureservaat – of zachte kwetsbare bestemmingszones. Ten tweede moet rekening worden gehouden met een ruimtelijke afweging op provinciaal niveau. Ten derde mogen die weekendverblijven niet permanent bewoond worden. Als dat wel het geval is, moet een oplossing worden gezocht conform het model Zemst of Brecht, waarbij het begrip ‘recreatief wonen’ planologisch moet worden ingevoerd.

Minister Van Mechelen is van oordeel dat het Vlaams Parlement moet bepalen hoe ver het handhavingsbeleid nadien moet gaan. Hij is wel van mening dat er na dit debat, dat in feite reeds 28 jaar aansleept, nood is aan een algemeen kader, dat door dit voorstel van resolutie wordt geboden. De weekendverblijven die niet in aanmerking komen voor een planologische oplossing, moeten verdwijnen, maar op een zodanige manier dat de mensen die er wonen, op een menswaardige manier en binnen een redelijke termijn kunnen verhuizen. De Vlaamse minister van Huisvesting krijgt op dit vlak een actieve rol te spelen.

Volgens minister Van Mechelen kan dit inderdaad worden geïnterpreteerd als een uitdovend woonrecht, maar dan moet daar wel onder worden verstaan dat de bewoner zowel op eigen initiatief als op initiatief van de overheid kan worden geherlokaliseerd. Hij benadrukt nogmaals dat dit op een sociaal-menselijk tempo moet gebeuren.

Minister Van Mechelen beëindigt zijn uiteenzetting met de verklaring dat dit voorstel van resolutie volgens hem een duidelijk beleidskader biedt. Hij spreekt de hoop uit dat de commissie dit debat op een serene manier zou afsluiten.

De heer *Patrick Lachaert* stelt dat in de officieel ingediende versie van het voorstel van resolutie enkele kleinere technische aanpassingen zijn aangebracht tegenover het oorspronkelijk ontwerp. In de oorspronkelijke versie werd ten onrechte niet verwezen naar het beleidsplan van minister Van Mechelen. Daarom wordt in de aangepaste versie van punt 9 van de overwegingen van het voorstel van resolutie gesteld dat het beleidsplan een goede basis is voor het voeren van een specifiek beleid op het vlak van de problematiek van de weekendverblijven. Vervolgens worden de conclusies uit be-

leidsplan en voorstel van resolutie samengevat door de spreker.

In het vragende gedeelte van het voorstel van resolutie is paragraaf twee herschreven. Aanvankelijk werd alleen maar een onderscheid gemaakt tussen kwetsbare en niet-kwetsbare gebieden waarbij het niet duidelijk was in welke kwetsbare gebieden een tijdelijke planologische oplossing mogelijk is. Door de aanvulling blijkt duidelijk dat een planologische oplossing mogelijk is in kwetsbare gebieden mits het niet om een alleenstaand weekendverblijf gaat maar om een cluster van weekendverblijven aansluitend op de kern van de gemeente. Vervolgens citeert de spreker de derde paragraaf, waarin eveneens enige verduidelijkingen zijn aangebracht ten opzichte van de oorspronkelijke versie.

De heer *Gerald Kindermans* gaat in op het probleem van de ruimtebalans uit het RSV. Volgens punt drie van het voorstel van resolutie vallen planologische oplossingen voor weekendverblijven onder de toepassing van de ruimtebalans vervat in het RSV, en onder de tellingen van extra woningen in het buitengebied voorzover de permanente bewoning van deze constructies dateert van na 31 december 1991. De spreker vraagt zich af of de mogelijkheid bestaat dat in bepaalde gemeenten het toegewezen quotum op deze manier al zal worden overschreden, waardoor de ontwikkelingskansen van die gemeenten worden gehypothekeerd. Hij vraagt de minister of de provincie hier geen rol heeft in te spelen.

Minister *Van Mechelen* antwoordt dat de hoofdverantwoordelijke voor de planologische aanpak de provincie is en blijft. De minister zegt dat de gemeenteoverschrijdende clusters van soms wel honderden weekendverblijven andere problemen opleveren. De provincie is volgens hem het best geplaatst om dat aan te pakken.

Volgens de minister is het niet de bedoeling van het RSV dat de 60-40-verdeling tussen de stedelijke gebieden en de buitengebieden zou vertaald worden naar een aantal woningen per gemeente. Tijdens een overleg op 25 november 2002 werd beslist dat men zou onderzoeken of dit kan meegenomen worden in de ruimtebalans. Wat na 31 december 1991 gebeurd is, is echter marginaal. Als het wordt opgenomen in de ruimtebalans, moet een weging worden toegepast met een coëfficiënt tussen 0,5 en 1. Zo kan de weging conform het RSV gebeuren. Met de provinciebesturen werd afgesproken dat er in een werkgroep weekendverblijven een provincieoverschrijdend overleg zou worden georganiseerd.

De heer *Gerald Kindermans* verwijst naar de uitspraak van de minister dat er geen quota horen te bestaan op gemeentelijk vlak. Nochtans wordt in de provinciale bestemmingsplannen bepaald hoeveel woningen er in een bepaalde gemeente mogen worden gebouwd in een bepaalde periode. Blijkbaar gebeurt die verdeling op basis van een aantal criteria.

De spreker verwijst ook naar de verklaring van de minister dat er na 31 december 1991 nog weinig weekendverblijven werden gebouwd. Het derde punt van het vragende gedeelte van het voorstel van resolutie spreekt echter over permanente bewoning die na die datum ontstaan is. Het gaat vaak om Antwerpenaren die al jaren een buitenverblijf hadden in de Antwerpse Kempen en die na hun pensionering hun woning in de stad hebben verkocht om in de Kempen te gaan wonen. Op die manier is de permanente bewoning de laatste jaren en decennia nog enorm toegenomen.

Het commissielid stelt vast dat er ambtelijke gesprekken worden gevoerd over de ruimtelijke draagkracht. De buitenwereld kent dat referentiekader echter niet. Planologen, architecten en gemeentebesturen kunnen er moeilijk hoogte van krijgen. Het zou goed zijn de krachtlijnen ervan op papier te zetten zodat ook derden weten waaraan ze zich moeten houden. De publieke opinie heeft het recht om te zien dat er wel degelijk vaste criteria bestaan. De meeste mensen hebben weinig begrip voor ambtelijke beslissingen omdat ze niet begrijpen waar die ideeën vandaan komen.

Minister *Van Mechelen* stelt dat het begrip ruimtelijke draagkracht langdurig in commissie werd besproken naar aanleiding van het debat over de zonevreemde woningen. Sedertdien is de interpretatie van dat begrip een vast agendapunt op de maandelijkse overlegvergadering van de commissie van gemachtigde ambtenaren, de COGEAM, die op basis van praktijkvoorbeelden tot een code van goede praktijk tracht te komen. Hij gaat ervan uit dat de heer *Kindermans* voldoende ervaring heeft op lokaal vlak om te weten hoe men een dergelijke code moet inschatten.

De minister engageert zich ertoe om in de loop van volgend voorjaar een document met een richtinggevend kader over het begrip ruimtelijke draagkracht aan de commissie te bezorgen. Dat moet men wel beschouwen als een niet-limitatief kader. Ieder dossier in de ruimtelijke ordening is immers anders. Hij is er wel van overtuigd dat iemand die het goed meent met de ruimtelijke ordening wel

degelijk weet waar begrippen zoals ruimtelijke draagkracht voor staan.

De heer *Patrick Lachaert* zou het waarderen mochten er bepaalde krachtlijnen bekend zijn. Hij kan niet aanvaarden dat niet alleen ieder dossier, maar ook de behandeling van ieder dossier anders is.

De heer Lachaert merkt nog op dat niet voor alle weekendverblijven dezelfde problemen gelden. Zo zijn er de werkelijke weekendverblijven als (verblijfs)recreatie voor stadsmensen, naast de weekendverblijven die dienen als permanent verblijf voor kansarmen. Veel weekendverblijven werden weliswaar opgericht vooraleer de totstandkoming van de gewestplannen en werden zodoende gebouwd op plaatsen waaraan wegens het ontbreken van gewestplannen nog geen bepaalde specifieke bestemming was toegekend.

– Inventaris

De heer *Pieter Huybrechts* verwijst naar de verplichting voor de gemeenten om een inventaris op te maken van de clusters van weekendverblijven, die op hun grondgebied gelegen zijn. Om als cluster te kunnen worden opgenomen, moeten er minstens vijf weekendverblijven bij elkaar staan op een afstand van maximum 100 meter uit elkaar. De spreker vraagt zich daarom af wat er zal gebeuren met alleenstaande weekendverblijven en weekendverblijven die met minder dan vier andere weekendverblijven bij elkaar staan en bijgevolg geen cluster van weekendverblijven vormen.

De heer *Gerald Kindermans* stelt dat in punt 4 van het beschikkend gedeelte van het voorstel van resolutie wordt bepaald dat bewoners van een illegaal weekendverblijf in een gemeente die werk maakt van een inventaris, niet vervolgd zullen worden. Vonnissen zullen er immers niet uitgevoerd worden. Wie toevallig in een gemeente woont die niet bereid is werk te maken van een inventaris, riskeert wél vervolgd te worden. De spreker vraagt zich af of dat strookt met het gelijkheidsbeginsel. Hij heeft daar ernstige bedenkingen bij.

Als bewijs van de permanente bewoning in de weekendverblijven wordt in eerste instantie de inschrijving in het bevolkingsregister gehanteerd. De heer Kindermans stipt aan dat die inschrijving een louter administratieve vaststelling is van wat er op het terrein gebeurt, ongeacht of dat geoorloofd is of niet. Volgens de tekst van het voorstel van resolutie kan dat bewijsmiddel aangevuld worden door ander bewijsmateriaal. Betekent dit dat alle rechtsmiddelen kunnen aangewend worden om te bewij-

zen dat men al geruime tijd permanent in het weekendverblijf woont ?

De spreker merkt tevens op dat de heer Louis Tobback, toenmalig federaal minister van Binnenlandse zaken, de gemeentebesturen destijds verplicht heeft om de mensen, die alhoewel het niet was toegestaan, permanent in hun weekendverblijf woonden, in de bevolkingsregisters van de gemeente in te schrijven. De problematiek van de permanente bewoning is dus gedeeltelijk ook een gevolg van de verplichte inschrijving.

De heer *Bruno Tobback* repliceert dat het pure nonsens is om de verplichte inschrijving aan deze bespreking te koppelen. De gemeenten moesten enkel duidelijkheid creëren, in plaats van een schmerzzone te scheppen door ze wel permanent in de gemeente te laten wonen maar ze er niet in te schrijven. Hij wijst er op dat niemand de gemeente verplicht heeft om die woningen te laten bouwen en de mensen jarenlang permanent in hun weekendverblijf te laten wonen zonder hen te laten weten dat dit bij wet niet toegelaten is. De verplichte inschrijving was enkel om de gemeente het probleem te laten onderkennen.

Ook de heer *Patrick Lachaert* merkt op dat het criterium om iemand in te schrijven in een gemeente geen gegeven van ruimtelijke ordening is. Het PV van de politie bevestigt enkel dat men effectief op een bepaalde plaats woont.

Verder wijst de spreker er op dat zonder inventaris geen oplossing mogelijk is. Pas na de opmaak van een inventaris, door het gemeentebestuur, kan er geëvalueerd worden wie een planologische oplossing kan krijgen en wie niet.

Het is volgens minister *Van Mechelen* positief dat in het voorstel van resolutie aan de gemeenten wordt gevraagd verplicht mee te werken aan het opstellen van een inventarisatie van de weekendverblijven op hun grondgebied. De gemeentebesturen stonden om twee redenen argwanend tegenover deze verplichte medewerking. Ten eerste huiverden zij om de bouwovertradingen op hun grondgebied zwart op wit op papier te zetten. Aan dit bezwaar is tegemoet gekomen door de belofte dat bepaalde vonnissen niet zullen worden uitgevoerd zolang de planologische knoop niet is doorgehakt. Een tweede moeilijkheid was het debat over de ruimtebalans zoals opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) van 1997. De refertedatum van 31 december 1991 uit het RSV wordt nu ook hier gebruikt, waardoor weekendverblijven die er al vóór deze datum ston-

den en die in aanmerking komen voor een planologische oplossing, als neutraal gelden voor het opmaken van de ruimtebalans.

– *Weekendverblijven gelegen in kwetsbare gebieden*

De heer *Pieter Huybrechts* wenst te vernemen wat er zal gebeuren met weekendverblijven die gelegen zijn in een kwetsbaar gebied, een habitat- of vogelrichtlijngebied, een GEN- of GENO-gebied, een ankerplaats voor een waardevol landschap, een op Vlaams niveau structurerende riviervallei, boscomplex, of in een aaneengesloten landbouwgebied. Een bijkomende voorwaarde voor regularisatie is immers dat de weekendverblijven niet in dergelijke zone mogen gelegen zijn.

Terloops wordt door de spreker nog opgemerkt dat hij het ongepast vindt dat de mogelijke bezwaren en opmerkingen in verband met het VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk), die tot 21 november 2002 konden worden ingediend, zullen behandeld worden door de MINA-raad. Kan dit wel door de beugel gezien de MINA-raad in dit dossier zowel rechter als betrokken partij is? Het zou logischer en zonder meer beter zijn als de bezwaren en opmerkingen behandeld zouden worden door de Bestendige Deputatie of door AROHM.

Mevrouw *Isabel Vertriest* beklemtoont het principe dat regularisatie niet mogelijk is voor weekendverblijven in kwetsbare gebieden, maar uitzonderingen zijn onder bepaalde voorwaarden mogelijk mits compensaties tussen de harde en de zachte bestemmingszones. De mix is nodig om rekening te kunnen houden met alle mogelijke sociale en ruimtelijke bekommernissen. Het prioriteitenbeleid op ruimtelijk vlak blijft grotendeels gerespecteerd, maar er wordt rekening gehouden met de sociale aspecten die er aan verbonden zijn.

De heer *Pieter Huybrechts* wijst er op dat minstens 80 percent van de weekendverblijven gelegen zijn in kwetsbaar gebied, een habitat- of vogelrichtlijngebied, een GEN- of GENO-gebied, een ankerplaats voor een waardevol landschap, een op Vlaams niveau structurerende riviervallei, boscomplex, of in een aaneengesloten landbouwgebied. Er wordt slechts een zeer beperkte oplossing geboden. De spreker is van oordeel dat het om een gratuit voorstel gaat.

De heer *Patrick Lachaert* stelt dat het niet om 80 percent van de gevallen gaat. Het cijfer dat door het Vlaams Blok wordt aangehaald, is onjuist. Er kan niet ontkend worden dat er een duidelijk ver-

schil is tussen één weekendverblijf dat gelegen is in een natuurgebied van 50 hectare en 20 weekendverblijven in 50 hectare natuurgebied die aansluiten bij een landbouwgebied en bij het woongebied. Om die reden wordt er in het voorstel van resolutie rekening gehouden met planologische verschillen.

De heer *Gerald Kindermans* vraagt nog verduidelijking over het onderscheid, dat bij kwetsbare gebieden wordt gemaakt tussen ‘harde en zachte bestemmingszones’. De vraag is wie bepaalt wanneer een bepaald gebied hard of zacht is. De spreker stelt dat dit begrip immers voor interpretatie vatbaar is. Ook de heer *Pieter Huybrechts* heeft vragen over deze twee begrippen.

Minister *Van Mechelen* stelt dat het de bedoeling is om in niet-kwetsbare gebieden maximaal met planologische oplossingen de problemen aan te pakken en zodoende uiteindelijk binnen een bepaald kader te vergunnen. In de werkelijk kwetsbare gebieden kan en mag het niet de bedoeling zijn om er compleet tabula rasa te maken. Dat is nooit de bedoeling van het Vlaams Parlement geweest.

Over het aantal weekendverblijven dat bij benadering in kwetsbare gebieden gelegen zou zijn, heeft de minister geen gedetailleerde gegevens. Het zal echter eerder om 20 percent dan om 80 percent gaan. De 80 percent is compleet uit de lucht gegrepen.

Voor de uitvoering van de planmatige aanpak is de in het voorstel van resolutie opgenomen oplossing belangrijk. Ten aanzien van de kwetsbare gebieden waar geen planmatige oplossing voorhanden is, kan het in bepaalde weliswaar beperkte aantal gevallen, aangewezen zijn om toch een planmatige oplossing aan te reiken, waarbij er een onderscheid wordt gemaakt tussen de “harde” en de “zachte” bestemmingszones. De “harde” bestemmingszones zijn de belangrijke kwetsbare gebieden op Vlaams niveau.

Op de vragen van de heer *Pieter Huybrechts* en de heer *Gerald Kindermans* naar een duidelijke definitie of omschrijving van de zogenaamde harde bestemmingszones in kwetsbare gebieden, antwoordt minister *Dirk Van Mechelen* dat in overleg met de administratie zal nagegaan worden of het begrip “harde” kwetsbare gebieden zijnde de gebieden die van belang zijn op Vlaams niveau, verder moet worden gedefinieerd. In ieder geval zullen de dossiers geval per geval apart moeten worden beoordeeld.

Het principe is dat in de niet-kwetsbare gebieden planologische oplossingen mogelijk zijn, in de kwetsbare gebieden zal geen planologische oplossing mogelijk zijn, maar er zijn harde en zachte kwetsbare gebieden. Op het moment van de afweging, wat een opdracht is voor de provincies, zal moeten nagegaan worden wat wel en wat niet kan, of er al dan niet compensaties moeten komen. Het is de bedoeling om er een zeker evenwicht in te vinden. In de praktijk stellen de gemeenten, die BPA's of RUP's opstellen, reeds meteen ook compensaties voor als er bijvoorbeeld een dagrecreatiegebied wordt voorzien, waarbij tegelijkertijd wordt voorzien in een nieuw groengebied als compensatie om zodoende een nieuw ruimtelijk evenwicht in de gemeente te creëren.

Volgens de heer *Kindermans* leidt het feit dat een aantal begrippen van ruimtelijke ordening voor interpretatie vatbaar zijn, zoals bijvoorbeeld nu "harde" en "zachte" bestemmingszones, of het begrip "ruimtelijke draagkracht" tot willekeur bij een aantal buitendiensten van de administratie. De spreker haalt aan dat de minister al lang een kader heeft aangekondigd waarin die begrippen nauwer zouden worden omschreven. Daar is op het terrein nood aan.

De heer *Huybrechts* vraagt de leden van de meerderheid of de persberichten correct zijn dat zij een akkoord gesloten hebben over een uitdoofscenario voor illegale weekendverblijven. Gaat het ook gelden voor de weekendverblijven gelegen in alle mogelijke vormen van kwetsbare gebieden? Kan een weekendverblijf in een kwetsbaar gebied ooit voor regularisering in aanmerking komen? Wanneer kan de commissie beschikken over een lijst van alle mogelijke vormen van kwetsbare gebieden?

De heer *Lachaert* repliceert dat een regularisatie alleen mogelijk is wanneer de zone dit planologisch toelaat. Een planologische visie dient dus steeds aan de basis ervan te liggen. De spreker pleit voor duidelijkheid en eenvoud waar het de begrippen kwetsbare en niet-kwetsbare gebieden betreft.

– *Sociale aspecten – Verantwoordelijkheid van overheid en van bewoner – Permanente bewoning van weekendverblijven*

De heer *Pieter Huybrechts* vraagt wat er zal gebeuren met de permanent bewoonde weekendverblijven, want permanente bewoning van weekendverblijven zou op basis van het beleidsplan altijd en overal verboden worden. Alleen het in tijd onderbroken verblijf in het kader van de vrijetijdsbeste-

ding is toegestaan. Zullen de permanent bewoonde weekendverblijven dan worden afgebroken?

De spreker is van oordeel dat er op het vlak van de problematiek van de weekendverblijven minstens een gedeelde verantwoordelijkheid is van overheid en eigenaars van weekendverblijven. Tot halverwege de jaren negentig is de overheid nooit consequent opgetreden tegen illegale constructies. Gemeentebesturen lieten het optrekken van dergelijke constructies oogluikend toe, nutsvoorzieningen werden aangelegd, taksen allerhande geheven, en dergelijke. In bepaalde gevallen werden de kopers zelfs verkeerdelijk ingelicht. De heer *Huybrechts* is van oordeel dat er evenwel in het beleidsplan een weinig menswaardige oplossing terug te vinden is. De spreker pleit voor een menswaardige oplossing. Er is in het beleidsplan evenwel zelfs geen sprake van een gegarandeerde levenslange overgangspriode voor de permanente bewoners van weekendverblijven. Volgens het voor de toekomst aangekondigde voorstel van decreet is er blijkbaar een kentering aan het komen bij de VLD.

Mevrouw *Isabel Vertriest* benadrukt dat de sociale problematiek niet door middel van de ruimtelijke ordening kan opgelost worden. Naast het kader dat door het voorstel van resolutie en het beleidsplan van de minister wordt aangereikt, is er nood aan een oplossing van de sociale problematiek in de betrokken gemeenten. Het is immers zinloos om mensen die permanent wonen in een weekendverblijf een sociale woning aan te bieden, als op dat moment het weekendverblijf niet wordt afgebroken maar kan blijven bestaan en er geen sociale maatregelen zijn voorzien. Binnen de kortste keren zal de plaats die dan leeg komt in het weekendverblijf opgevuld worden door mensen die met dezelfde of gelijkaardige problemen te kampen hebben. Bijgevolg is het aan de Vlaamse minister bevoegd voor Huisvesting om hier een oplossing te bieden. Het sociaal probleem kan niet opgelost worden door een ruimtelijke maatregel maar door een goede sociale huisvesting en omkadering. Daar is ook nog een initiatief vanwege het Vlaams Parlement aangewezen.

De heer *Gerald Kindermans* vraagt meer aandacht voor de sociale aspecten van de problematiek. Ongetwijfeld zullen er, ongeacht de aard van de maatregelen, een aantal mensen toch getroffen worden en uit de boot vallen. Dat aantal moet uiteraard zo beperkt mogelijk gehouden worden. De hele thematiek moet daarom behandeld worden vanuit de stelling dat de overheid voor een heel groot gedeelte de verantwoordelijkheid op zich moet nemen. In de inleiding van het Beleidsplan en van

het voorstel van resolutie wordt de verantwoordelijkheid van de overheid terzake al voor een groot gedeelte erkend. Om die reden is de heer Kindermans een groot voorstander van sociale begeleidingsmaatregelen. De spreker haalt aan dat de VVSG tijdens de hoorzitting aandacht vroeg voor de rol van het OCMW en de gemeentebesturen bij de begeleidende sociale maatregelen (herhuisvesting van permanente bewoners van een illegaal weekendverblijf) en op de rol van de andere huisvestingsactoren. De spreker vestigt de aandacht er op dat er echter gemeenten zijn met een grote concentratie aan weekendverblijven en waar dus honderden weekendverblijven gelegen zijn. Het is ontegensprekelijk een bijna onoverkomelijke opdracht voor dergelijke gemeente om dan voor alle betrokkenen in herhuisvesting te voorzien.

De heer Kindermans concludeert dan ook dat er concrete budgettaire consequenties moeten voorzien worden. Financiële instrumenten moeten worden gecreëerd teneinde gemeentebesturen en OCMW's in de mogelijkheid te stellen om begeleidende maatregelen te nemen. Zo niet blijft de zogenaamde oplossing uit het Beleidsplan en het voorstel van resolutie louter een doodsteek voor een deel van de bewoners van weekendverblijven. Vaak gaat het trouwens om mensen uit de lagere en de middenklasse. In vele gevallen zijn het bejaarden die zich daar na stopzetting van hun beroepsactiviteiten definitief hebben gevestigd. Het sociaal weefsel is er nochtans blijkbaar vrij sterk. Daaruit kan de conclusie getrokken worden dat niet alles er negatief is. Er zijn immers ook een aantal positieve elementen, die moeten kunnen behouden blijven, zoals het sociaal weefsel en het sociale netwerk. De heer Kindermans stelt dat er daarom dan ook in geen geval met de grove borstel mag over heen gegaan worden. Naast de technische planologische oplossingen, moeten er dus ook begeleidende maatregelen genomen worden. De rol van gemeentebesturen, OCMW's en andere huisvestingsactoren moet dienaangaande nauw omschreven worden.

De heer *Bruno Tobback* wijst er op dat de overheid zijn verantwoordelijkheid in deze weliswaar te dragen heeft, maar dat dit niet wegneemt dat ook de bewoner van een weekendverblijf zijn verantwoordelijkheid moet nemen, want het gaat hier immers om een gedeelde verantwoordelijkheid. Hij waarschuwt er voor geen situaties te creëren (als oplossing) die opnieuw naast de regelgeving staan.

De *minister* stelt dat voor de aanpak van de problematiek van de weekendverblijven, duidelijke keuzes worden gemaakt op het vlak van het handha-

vingsbeleid. Het zou ongepast zijn om een handhavingsbeleid zonder meer te voeren, zonder het aanbieden van alternatieven. Het staat als een paal boven water dat er op het vlak van het woonbeleid naar oplossingen moet worden gezocht, wat tot de verantwoordelijkheid van de Vlaamse minister bevoegd voor Huisvesting behoort. Dat er alternatieven moeten worden aangeboden is reeds ingeschreven in het beleidsplan, waar te lezen valt dat "een meer gedifferentieerd meersporenbeleid mogelijk (is) in functie van voornoemde differentiaties, maar hierover zal een parlementair debat moeten gevoerd worden om een mogelijke oplossing aan te wijzen" (Beleidsplan, pagina 23). De minister illustreert de oplossing die in het voorstel van resolutie naar voren wordt gebracht, aan de hand van een voorbeeld van een weekendverblijf dat op 1 juli 1999 permanent bewoond werd. Als de bewoner van dit weekendverblijf op een bepaald moment de woning definitief moet verlaten, maar er is nog geen alternatief voorhanden, dan is er een uitdovend woonrecht in hoofde van die bewoner waarbij de overheid het engagement moet aangaan om zo snel mogelijk te proberen een passende sociale oplossing aan te bieden. Dit vraagt een inspanning van alle betrokken beleidsinstanties, gaande van de minister van Huisvesting tot de lokale OCMW's.

De heer *Bruno Tobback* is het grotendeels eens met de interpretatie van de minister, maar wil niet dat dit een exclusieve bevoegdheid wordt van de overheid. Als er een probleem is, is het aan de overheid om actief bij te dragen tot het zoeken van een alternatief, maar het vraagt ook van de bewoner een actieve deelname en bereidheid. Het uitdovend woonbeleid betekent dus niet dat de bewoner zonder meer passief afwacht, maar vergt dus ook een actieve ingesteldheid vanwege de bewoner van het illegale weekendverblijf om naar een oplossing te zoeken. Het vraagt dus een actieve inspanning van overheid én van burger.

De heer *Gerald Kindermans* is tevreden te kunnen vaststellen dat er een wending komt in het standpunt van de meerderheidspartijen in de zin dat er wordt gedacht aan sociale flankerende maatregelen en aan een uitdovend woonbeleid. Misschien moet het debat opengetrokken worden naar de verjaring. Dienaangaande verwijst de spreker naar de voorstellen van CD&V over verjaring en instandhouding. Volgens persberichten zouden nu trouwens ook de meerderheidsfracties een akkoord bereikt hebben over een uitdoofscenario voor illegale weekendverblijven in een kwetsbaar gebied. Als de laatste bewoner de woning verlaat, moet de woning worden afgebroken. Erven of ver-

kopen is onmogelijk. Volgens de spreker kan het historisch passief inderdaad niet louter planologisch opgelost worden want dan dreigt men een sociaal drama te ontketen. Het uitdoofscenario is dus absoluut nodig. Voorts wijst de spreker er op dat het invoeren van een verjaringstermijn voor bouw misdrijven niet zonder gevolgen zal zijn voor de illegale weekendverblijven.

Mevrouw *Isabel Vertriest* vraagt de heer *Gerald Kindermans* de verantwoordelijkheid van de gemeenten niet te onderschatten. Volgens haar wordt terecht een onderscheid gemaakt tussen die gemeenten die wel werk maken van het probleem en zij die dat niet doen. Een probleem dat al veertig jaar aansleept is nu eenmaal niet zo gemakkelijk op te lossen.

Het voorstel van resolutie en het Beleidsplan proberen een kader te schetsen daar waar een planologische oplossing mogelijk is. Waar dat niet het geval is, zal een voorstel van decreet nodig zijn om een uitdoofbeleid mogelijk te maken. Het alternatief is immers afbraak.

De heer *Patrick Lachaert* deelt de visie van mevrouw *Vertriest* : de gemeenten moeten werk maken van een oplossing. Vooral gemeentebesturen van een bepaalde signatuur hebben het probleem gecreëerd, door de indruk te wekken dat alles kon, terwijl zij nu een oplossing moeten vinden.

De heer *Pieter Huybrechts* vraagt de minister of dit uitdovend woonrecht ook zo kan worden geïnterpreteerd dat de eigenaar van een weekendverblijf er tot zijn dood kan verblijven. Minister *Van Mechelen* antwoordt hem dat het zeer belangrijk is om hierover geen onduidelijkheden te scheppen. Als het Vlaams Parlement dit voorstel van resolutie goedkeurt, geeft het de Vlaamse regering de mogelijkheid om de vordering tot afbraak om sociaal-dwingende redenen te koppelen aan een uitdovend woonrecht tot op een billijke wijze in een geschikte herhuisvesting kan worden voorzien.

– *Stedenbouwkundige voorschriften*

De heer *Pieter Huybrechts* vraagt zich af wat er gaat gebeuren met de openluchtrecreatieve verblijven die niet voldoen aan de in het beleidsplan in het voorontwerp van verordenend kader opgenomen stedenbouwkundige voorschriften (voorontwerp van het besluit houdende vaststelling van een algemene stedenbouwkundige verordening inzake stedenbouwkundige voorschriften voor openluchtrecreatieve verblijven en de inrichting van gebie-

den voor dergelijke gebieden (bijlage 3 bij het Beleidsplan)), bijvoorbeeld een grondoppervlakte van meer dan 60 m², of een volume van meer dan 240 m³ of een afsluiting van prikkeldraad of betonplaten in de plaats van afsluitingen met streekeigen groen ? Als er niet voldaan wordt aan deze voorwaarden, is er dan een gehele of een gedeeltelijke afbraak ?

– *Aanvragen tot regularisatie in 1974*

Voorts wil de heer *Huybrechts* weten of er uiteindelijk een oplossing is gekomen voor de meer dan 20.000 aanvragen tot regularisatie in 1974 vanwege de eigenaars van weekendverblijven naar aanleiding van de oproep onder impuls van toenmalig staatssecretaris *Luc Dhoore*. Hebben deze “verloren” aanvragen ooit iets opgeleverd ?

Minister *Van Mechelen* repliceert dat de inventarisatie van 1974 door het gebrek aan terugkoppeling van het toenmalige kabinet met de toenmalige administratie en de spoedig op de bevraging volgende kabinetswissel niet kon worden geconsolideerd. De administratie noch het kabinet van de minister beschikken over die dossiers.

5. Stemming

Ter stemming gelegd, wordt het voorstel van resolutie met 8 stemmen bij 5 onthoudingen aangenomen.

De verslaggever,

Gerald
KINDERMANS

De voorzitter,

Jacques
TIMMERMANS